

2023/2467

6.11.2023

DECYZJA RADY (UE) 2023/2467

z dnia Brukseli dnia 23 października 2023 r.

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu ds. Wzajemnego Uznawania Kwalifikacji Zawodowych ustanowionego na mocy Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, w odniesieniu do przyjęcia decyzji dotyczącej umowy o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja Rady (UE) 2017/37 ⁽¹⁾ przewiduje podpisanie, w imieniu Unii, Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (CETA). CETA podpisano dnia 30 października 2016 r.
- (2) W decyzji Rady (UE) 2017/38 ⁽²⁾ przewidziano tymczasowe stosowanie części CETA, w tym ustanowienie Wspólnego Komitetu ds. Wzajemnego Uznawania Kwalifikacji Zawodowych (zwanego dalej „Komitetem ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu”). CETA jest tymczasowo stosowana od dnia 21 września 2017 r.
- (3) W dniu 22 maja 2018 r. organizacje ds. regulacji prawnych dotyczących zawodu architekta w Kanadzie (*Regulatory Organizations for Architecture in Canada* – ROAC (poprzednio *Canadian Architectural Licensing Authorities* – CALA)) i Rada Architektów Europy (ACE) przedłożyły Komitetowi ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu wspólną rekomendację. Na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2019 r. Komitet ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu stwierdził, że wymogi rozdziału jedenastego CETA zostały spełnione, a dokumenty przedstawione przez ROAC i ACE stanowią akceptowalną wspólną rekomendację dotyczącą umowy o wzajemnym uznaniu, w szczególności w odniesieniu do jej potencjalnej wartości i zgodności systemów Stron dotyczących licencjonowania lub nadawania kwalifikacji.
- (4) Na posiedzeniu w dniu 24 listopada 2020 r. Komitet ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu ustanowił podmioty prowadzące negocjacje i określił kroki w celu wynegocjowania umowy o wzajemnym uznaniu. W okresie od dnia 24 marca 2021 r. do dnia 10 marca 2022 r. przeprowadzono serię dziewięciu rund negocjacyjnych.
- (5) Projekt umowy o wzajemnym uznaniu wynegocjowany między Unią a Kanadą przewiduje wzajemne uznanie kwalifikacji zawodowych w oparciu o szczegółowe i rygorystyczne warunki. W odniesieniu do uznania kanadyjskich kwalifikacji zawodowych projekt umowy o wzajemnym uznaniu wymaga co najmniej 12 lat kształcenia, szkolenia i doświadczenia zawodowego jako architekt, posiadania ważnej licencji zawodowej lub rejestracji jako architekt przez właściwy organ w Kanadzie oraz nieposzlakowanej opinii. Uzyskanie ważnej licencji zawodowej lub rejestracja jako architekt wiąże się z wymogiem ukończenia studiów zgodnie z kanadyjskim standardem kształcenia i systemem akredytacji Kanadyjskiej Rady ds. Certyfikacji Architektów. Ocena warunków, na jakich uzyskano rejestrację lub licencję, stanowiła podstawę stwierdzenia we wspólnej rekomendacji, że standardy kształcenia i szkolenia praktycznego architektów w Kanadzie należy uznać za akceptowalne.
- (6) Umowa o wzajemnym uznaniu będzie zawierała postanowienia dotyczące uznania kwalifikacji zawodowych architektów i dopuszczania do działalności zawodowej w dziedzinie architektury na terytorium obu stron, a tym samym ułatwi wymianę handlową w zakresie usług architektonicznych.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (UE) 2017/37 z dnia 28 października 2016 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (Dz.U. L 11 z 14.1.2017, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady (UE) 2017/38 z dnia 28 października 2016 r. w sprawie tymczasowego stosowania Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (Dz.U. L 11 z 14.1.2017, s. 1080).

- (7) Komitet ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu ma przyjąć decyzję w sprawie umowy o wzajemnym uznaniu.
- (8) Należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Komitetu ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu w odniesieniu do przyjęcia decyzji dotyczącej umowy o wzajemnym uznaniu, gdyż umowa ta będzie wiążąca dla Unii.
- (9) Stanowisko Unii w ramach Komitetu ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu powinno zatem być oparte na dołączonym projekcie decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu ds. Wzajemnego Uznawania Kwalifikacji Zawodowych (zwanego dalej „Komitetem ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu”) w odniesieniu do przyjęcia decyzji dotyczącej umowy o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów, opiera się na projekcie decyzji Komitetu ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu dołączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 23 października 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
L. PLANAS PUCHADES

PROJEKT
DECYZJA WSPÓLNEGO KOMITETU DS. WZAJEMNEGO UZNAWANIA KWALIFIKACJI
ZAWODOWYCH nr ...

z dnia ...

ustanawiająca Umowę o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów

WSPÓLNY KOMITET DS. WZAJEMNEGO UZNAWANIA KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH,

uwzględniając Kompleksową umowę gospodarczo-handlową między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (CETA), sporządzoną w Brukseli dnia 30 października 2016 r., a w szczególności jej art. 11.3 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 30.7 ust. 3 CETA jej części są stosowane tymczasowo od dnia 21 września 2017 r.
- (2) Art. 11.3 ust. 6 CETA stanowi, że Wspólny Komitet ds. Wzajemnego Uznawania Kwalifikacji Zawodowych (zwany dalej „Komitetem”) przyjmuje umowę o wzajemnym uznaniu w drodze decyzji, jeżeli Komitet stwierdzi, że umowa o wzajemnym uznaniu jest zgodna z CETA,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

1. Komitet przyjmuje Umowę o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów, która jest zawarta w załączniku do niniejszej decyzji i stanowi jej integralną część.
2. Terytorialny zakres stosowania niniejszej decyzji obejmuje zgodnie z art. 30.10 CETA państwa, które przystąpiły do Unii Europejskiej.
3. W celu zapewnienia większej pewności prawa CETA ma zastosowanie do niniejszej decyzji, łącznie z procedurami rozstrzygania sporów określonymi w rozdziale dwudziestym dziewiątym i wyjątkami określonymi w rozdziale dwudziestym ósmym.
4. W celu zapewnienia większej pewności prawa żadne z postanowień niniejszej decyzji nie uniemożliwia Stronie stosowania środków regulujących wjazd lub czasowy pobyt osób fizycznych na ich terytorium, łącznie ze środkami niezbędnymi dla ochrony integralności granic i zapewnienia uporządkowanego przemieszczania się osób fizycznych przez ich granice, pod warunkiem że środki takie nie będą stosowane w sposób niweczący lub naruszający korzyści przypadające którejkolwiek ze Stron zgodnie z warunkami rozdziału dziesiątego CETA. Samego faktu wymagania wizy od osób fizycznych pochodzących z niektórych państw, gdy w przypadku innych państw wiza nie jest wymagana, nie uznaje się za niweczący lub naruszający korzyści wynikające z postanowień rozdziału dziesiątego CETA.
5. Strony potwierdzają swoje prawo do tworzenia uregulowań i wprowadzania nowych przepisów regulujących działalność gospodarczą w interesie publicznym w celu realizacji uzasadnionych celów polityki publicznej, takich jak ochrona i promowanie zdrowia publicznego, usług społecznych, edukacji publicznej, bezpieczeństwa, środowiska, moralności publicznej, ochrony socjalnej lub ochrony konsumentów, ochrony prywatności i danych oraz wspierania i ochrony różnorodności kulturowej.
6. W przypadku gdy Unia Europejska będzie zamierzała wprowadzić internetowy kurs poprzedzający rejestrację na podstawie art. 5 ust. 4 Umowy o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów, poinformuje o tym Komitet z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby można było omówić jego potencjalny wpływ na niniejszą decyzję.
7. Informacje, o których mowa w art. 8 ust. 1 Umowy o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów, mogą być zestawione w dokumencie Komitetu i opublikowane przez Strony.

8. Niniejsza decyzja staje się skuteczna po upływie 30 dni od daty jej przyjęcia przez Komitet. Staje się ona wiążąca po powiadomieniu Komitetu przez każdą ze Stron o spełnieniu odpowiednich wymogów wewnętrznych zgodnie z art. 11.3 ust. 6 CETA. W celu zapewnienia większej pewności prawa uznanie kwalifikacji zawodowych architektów zgodnie z niniejszą decyzją nie może nastąpić zanim niniejsza decyzja stanie się wiążąca.
9. Niniejsza decyzja przestaje być skuteczna i wiążąca, jeśli CETA nie wejdzie w życie, a tymczasowe stosowanie CETA zostanie zakończone zgodnie z art. 30.7 ust. 3 lit. d) CETA lub jeśli CETA zostanie wypowiedziana na podstawie art. 30.9 ust. 1 CETA.
10. W przypadku Kanady wymagania wewnętrzne, o których mowa w art. 8 niniejszej decyzji, obejmują ratyfikację przez wszystkie organy regulacyjne zrzeszone w ramach organizacji ds. regulacji prawnych dotyczących zawodu architekta w Kanadzie oraz odpowiednie działania legislacyjne i regulacyjne podejmowane w stosownych przypadkach przez prowincje i terytoria. W celu zapewnienia większej pewności prawa prowincje i terytoria zgodnie ze swoimi konstytucyjnymi uprawnieniami w Kanadzie do wprowadzania uregulowań w kwestii kwalifikacji zawodowych i usług mogą według swojego uznania przekazywać określone uprawnienia organom regulacyjnym w ramach swoich odpowiednich jurysdykcji.
11. Jeżeli jedna ze Stron zwróci się do Komitetu z pisemnym wnioskiem o uchylenie niniejszej decyzji, niniejsza decyzja zostaje uchylona i przestaje być wiążąca dla Stron, chyba że Komitet postanowi inaczej w ciągu 90 dni od otrzymania takiego wniosku.
12. W przypadku uchylenia niniejszej decyzji, wypowiedzenia CETA lub zakończenia jej tymczasowego stosowania zgodnie z art. 30.9 ust. 1 lub art. 30.7 ust. 3 lit. d) CETA decyzje uznające kwalifikacje zawodowe architektów wydane na mocy niniejszej decyzji przed datą jej uchylenia lub datą zakończenia jej obowiązywania pozostają ważne. W przypadku uchylenia niniejszej decyzji, wypowiedzenia CETA lub zakończenia jej tymczasowego stosowania wszelkie wnioski o uznanie przedłożone jednej ze Stron przed datą złożenia wniosku o uchylenie niniejszej decyzji lub datą wypowiedzenia CETA lub zakończenia jej tymczasowego stosowania są oceniane i rozpatrywane zgodnie z niniejszą decyzją. Uchylenie niniejszej decyzji, wypowiedzenie CETA lub zakończenie jej tymczasowego stosowania zgodnie z art. 30.9 ust. 1 lub art. 30.7 ust. 3 lit. d) CETA pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań architektów do odnawiania uprawnień do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury w jurysdykcji przyjmującej.
13. Strona, która wnioskuje o uchylenie niniejszej decyzji, może powiadomić Komitet na piśmie, że wnosi o przywrócenie niniejszej decyzji. Komitet może przyjąć decyzję w tej sprawie w ciągu trzech lat od daty uchylenia, a decyzja Komitetu staje się wiążąca zgodnie z procedurą określoną w art. 8 niniejszej decyzji.
14. Niniejszą decyzję sporządzono w dwóch egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym wszystkie te wersje są jednakowo autentyczne.

W imieniu WSPÓLNEGO KOMITETU DS.
WZAJEMNEGO UZNAWANIA KWALIFIKACJI
ZAWODOWYCH
Współprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Umowa o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów

UNIA EUROPEJSKA i KANADA,

zwane dalej łącznie „Stronami”,

zdecydowane:

- (1) USTANOWIĆ ramy dla osiągnięcia sprawiedliwego, przejrzystego i spójnego systemu wzajemnego uznania kwalifikacji zawodowych w zawodzie architekta;

ORAZ

- (2) POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązania jako Strony Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (CETA), sporządzonej w Brukseli dnia 30 października 2016 r.;
- (3) UZNAJĄC uprawnienia rządów prowincji i terytoriów Kanady w zakresie tworzenia uregulowań w kwestii kwalifikacji zawodowych i usług w ramach ich jurysdykcji;
- (4) WDRAŻAJĄC rozdział jedenasty CETA dotyczący wzajemnego uznania kwalifikacji zawodowych w zawodzie architekta;
- (5) UZNAJĄC prace przygotowawcze i wspólne zalecenie Rady Architektów Europy oraz organizacji ds. regulacji prawnych dotyczących zawodu architekta w Kanadzie;
- (6) PRZYPOMINAJĄC, że opłaty, jakie wnioskodawcy mogą ponieść w związku ze złożeniem wniosku, powinny być racjonalne i współmierne do poniesionych kosztów oraz nie powinny same w sobie ograniczać świadczenia usług lub prowadzenia innej działalności gospodarczej objętej CETA;
- (7) UZNAJĄC wysokie standardy kształcenia i praktycznego szkolenia architektów w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz w prowincjach i terytoriach Kanady, uwzględniające różne tradycje krajowe i edukacyjne oraz dopuszczające elementy równoważności;
- (8) WSPIERAJĄC handel usługami w dziedzinie architektury między Unią Europejską a Kanadą poprzez ustanowienie warunków wzajemnego uznania kwalifikacji zawodowych w celu umożliwienia późniejszej rejestracji lub wydawania licencji architektom na terytorium drugiej Strony;
- (9) PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI Kanadyjską umowę o wolnym handlu ⁽¹⁾, która zawiera postanowienia dotyczące mobilności pracowników krajowych w Kanadzie;
- (10) PRZYPOMINAJĄC, że wnioskodawca, którego wniosek o uznanie kwalifikacji został odrzucony na mocy niniejszej Umowy, może skorzystać z procedur odwoławczych określonych w art. 12.3 ust. 6 CETA,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1**Cel i zakres**

1. W niniejszej Umowie określono warunki i procedury, na podstawie których jurysdykcja jednej Strony, która reguluje możliwości podejmowania lub wykonywania działalności w dziedzinie architektury poprzez wymaganie szczególnych kwalifikacji zawodowych, uznaje kwalifikacje zawodowe umożliwiające podejmowanie działalności w dziedzinie architektury w jurysdykcji drugiej Strony.

⁽¹⁾ <https://www.cfta-alec.ca/canadian-free-trade-agreement/>

2. Niniejsza Umowa ma zastosowanie do obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i obywateli Kanady, którzy pragną podejmować i wykonywać działalność w dziedzinie architektury na własny rachunek lub w ramach pracy najemnej.
3. Niniejsza Umowa nie ma zastosowania do architektów uprawnionych do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury w Kanadzie lub w Unii Europejskiej na podstawie umowy o wzajemnym uznaniu zawartej ze stroną trzecią.
4. Bez uszczerbku dla postanowień niniejszej Umowy, państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz prowincje i terytoria Kanady mogą uznawać, zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, kwalifikacje zawodowe, które nie spełniają wymogów niniejszej Umowy.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej Umowy stosuje się definicje zawarte w art. 1.1, 1.2 i 11.1 CETA. Zastosowanie mają również następujące definicje, które w stosownych przypadkach zastępują definicje zawarte w art. 1.1, 1.2 i 11.1 CETA:

- a) „architekt” oznacza osobę fizyczną, która posiada kwalifikacje zawodowe i akademickie oraz jest zarejestrowana, licencjonowana lub posiada równoważne uprawnienia do wykonywania działalności w dziedzinie architektury w jurysdykcji objętej niniejszą Umową, zgodnie z obowiązującymi warunkami umożliwiającymi podejmowanie lub wykonywanie działalności w dziedzinie architektury objętej niniejszą Umową;
- b) „działalność w dziedzinie architektury” oznacza prowadzenie działalności zawodowej, która jest regularnie wykonywana na podstawie tytułu zawodowego „architekta” w jurysdykcji przyjmującej;
- c) „właściwy organ” oznacza organ lub jednostkę, która na mocy przepisów ustawowych i wykonawczych każdej ze Stron jest uprawniona do uznania kwalifikacji zawodowych objętych niniejszą Umową w zakresie możliwości podejmowania lub wykonywania działalności w dziedzinie architektury lub do wydawania dokumentów istotnych dla stosowania niniejszej Umowy;
- d) „formalne kwalifikacje” oznaczają dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty wydane przez właściwy organ w danej jurysdykcji, wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi tej jurysdykcji, potwierdzające pomyślne ukończenie kształcenia zawodowego;
- e) „jurysdykcja przyjmująca” oznacza jurysdykcję Strony, która warunkuje podejmowanie lub wykonywanie działalności architektonicznej od posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych i w której architekt, który uzyskał ostateczne kwalifikacje zawodowe w jurysdykcji drugiej Strony, zamierza podjąć działalność w dziedzinie architektury;
- f) „jurysdykcja” oznacza terytorium poszczególnych prowincji lub terytoriów Kanady lub terytorium poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, w jakim niniejsza Umowa ma zastosowanie na tych terytoriach;
- g) „doświadczenie zawodowe” oznacza faktyczne i zgodne z prawem wykonywanie działalności w dziedzinie architektury w danej jurysdykcji;
- h) „dyrektywa w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych” oznacza dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych ⁽²⁾ wraz z załącznikami, z późniejszymi zmianami;
- i) „kwalifikacje zawodowe” oznaczają kwalifikacje potwierdzone dokumentem potwierdzającym posiadanie formalnych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, w tym poświadczenie rejestracji zawodowej, licencję lub jej odpowiednik; oraz
- j) „ROAC” oznacza organizacje ds. regulacji prawnych dotyczących zawodu architekta w Kanadzie (*Regulatory Organizations of Architecture in Canada*) – krajową organizację zawodową zrzeszającą właściwe organy prowincji i terytoriów, które dobrowolnie działają wspólnie w celu przyjęcia uznanych na szczeblu krajowym standardów i programów dotyczących zawodu architekta.

⁽²⁾ Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.

Artykuł 3

Skutki uznania

1. Właściwy organ jurysdykcji przyjmującej, zgodnie z procedurami i warunkami określonymi w niniejszej Umowie, uznaje za równoważne kwalifikacje zawodowe architekta poświadczone przez jakiegokolwiek właściwy organ drugiej Strony.
2. Do celów podejmowania lub wykonywania działalności w dziedzinie architektury jurysdykcja przyjmująca przyznaje kwalifikacjom zawodowym architektów, których kwalifikacje zostały uznane na mocy niniejszej Umowy, taki sam skutek na swoim terytorium, jaki mają kwalifikacje zawodowe, które zostały wydane lub poświadczone na jej terytorium i umożliwiają podejmowanie działalności w dziedzinie architektury.

Artykuł 4

Wymogi dotyczące uznania

1. Bez uszczerbku dla art. 6, i z zastrzeżeniem wszelkich wymogów dotyczących znajomości języków, które mogą mieć zastosowanie, architektów z państw członkowskich Unii Europejskiej obowiązują następujące wymogi dotyczące prowadzenia działalności w dziedzinie architektury w jurysdykcji przyjmującej Kanady:
 - a) minimum 12 lat kształcenia, szkolenia i doświadczenia zawodowego w zawodzie architekta, potwierdzone dokumentami potwierdzającymi:
 - posiadanie formalnych kwalifikacji spełniających wymogi określone w art. 46, w tym kwalifikacje wymienione w załączniku V, lub wymogi określone w art. 49, w tym kwalifikacje wymienione w załączniku VI, dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, w stosownych przypadkach wraz z zaświadczeniem potwierdzającym posiadanie praw nabytych na mocy tej dyrektywy, oraz
 - posiadanie co najmniej czteroletniego doświadczenia zawodowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej uzyskanego po rejestracji lub uzyskaniu licencji lub jej odpowiednika;
 - b) ważną rejestrację zawodową lub licencję architekta, wydaną przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub jej odpowiednik, w przypadku gdy w tym państwie nie obowiązuje system rejestracji lub wydawania licencji; oraz
 - c) posiadanie nieskazitelnego charakteru.
2. Bez uszczerbku dla art. 6, i z zastrzeżeniem wszelkich wymogów dotyczących znajomości języków, które mogą mieć zastosowanie, architektów z Kanady obowiązują następujące wymogi dotyczące podejmowania i wykonywania działalności w dziedzinie architektury w państwie członkowskim Unii Europejskiej:
 - a) minimum 12 lat kształcenia, szkolenia i doświadczenia zawodowego w zawodzie architekta, potwierdzone dokumentami potwierdzającymi:
 - posiadanie formalnych kwalifikacji wydanych w Kanadzie, uprawniających do wykonywania zawodu architekta, zgodnie z opisem zawartym w załączniku I, oraz
 - posiadanie co najmniej czteroletniego doświadczenia zawodowego w Kanadzie po rejestracji lub uzyskaniu licencji;
 - b) ważną rejestrację zawodową lub licencję architekta, wydaną przez właściwy organ w Kanadzie; oraz
 - c) posiadanie nieposzlakowanej opinii.
3. Wymogi określone w ust. 1 lit. a) tiret pierwsze lub w ust. 2 lit. a) tiret pierwsze niniejszego artykułu mogą być również spełnione przez posiadanie formalnych kwalifikacji wydanych przez stronę trzecią i uznanych za równoważne zgodnie z wymogami jurysdykcji jednej ze Stron oraz, w stosownych przypadkach, uzupełnionych szkoleniem zawodowym, egzaminem lub doświadczeniem zawodowym wymaganym w tej jurysdykcji.

Artykuł 5

Środek wyrównawczy

1. Architekt z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który zamierza podjąć i wykonywać działalność w dziedzinie architektury w jurysdykcji przyjmującej w Kanadzie, musi przystąpić do 10-godzinnego internetowego kursu poprzedzającego rejestrację i pomyślnie go ukończyć, aby spełnić wymogi dotyczące wiedzy z zakresu przepisów budowlanych, dokumentacji budowlanej, administracji związanej z umowami i praktyki zawodowej. Wniosek, o którym mowa w art. 6 ust. 1, obejmuje opłaty za uczestnictwo w kursie. Wymogi i warunki dotyczące internetowego kursu poprzedzającego rejestrację przedstawiono w dodatku II.
2. Zakres internetowego kursu poprzedzającego rejestrację nie wykracza poza to, co jest proporcjonalne w celu uwzględnienia różnic w wiedzy w danej dziedzinie między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a prowincjami i terytoriami Kanady. Nie może on stanowić nieuzasadnionego czynnika zniechęcającego do ubiegania się o uznanie kwalifikacji i nie może nadmiernie opóźniać ani komplikować podjęcia lub wykonywania działalności zawodowej przez architektów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Moduły testowe internetowego kursu poprzedzającego rejestrację mogą być powtórzone maksymalnie trzy razy w ciągu trzech miesięcy od daty pierwszego dostępu do nich.
3. Internetowy kurs poprzedzający rejestrację może być wymagany wyłącznie w przypadku architektów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, ubiegających się po raz pierwszy o uznanie ich kwalifikacji zawodowych przez jurysdykcję przyjmującą w Kanadzie.
4. Unia Europejska zastrzega sobie prawo do wprowadzenia równoważnego internetowego kursu poprzedzającego rejestrację. Postanowienia ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu będą miały zastosowanie do takiego kursu internetowego, z wyjątkiem wymogów i warunków określonych w dodatku II, z zastrzeżeniem wprowadzenia niezbędnych zmian.

Artykuł 6

Procedury uznania

1. Architekt ubiegający się o podjęcie i wykonywanie działalności w dziedzinie architektury w jurysdykcji drugiej Strony składa do właściwego organu tej jurysdykcji wniosek drogą elektroniczną, do którego dołącza dokumenty i świadectwa wymienione w dodatku III, jeżeli wymaga tego jurysdykcja przyjmująca. Wnioski o uznanie składane są w języku jurysdykcji przyjmującej lub w innym języku dopuszczonym przez jurysdykcję przyjmującą.
2. Właściwy organ potwierdza otrzymanie wniosku drogą elektroniczną w ciągu jednego miesiąca od jego otrzymania i informuje wnioskodawcę, czy wniosek został uznany za kompletny. W przypadku wniosków niekompletnych właściwy organ wskazuje dodatkowe informacje, które są wymagane do uzupełnienia wniosku, i zapewnia wnioskodawcy możliwość uzupełnienia go w rozsądnym terminie.
3. Procedura rozpatrywania wniosku o uznanie zostaje zakończona możliwie jak najszybciej i prowadzi do wydania należycie uzasadnionej decyzji przez właściwy organ jurysdykcji przyjmującej w ciągu trzech miesięcy od daty złożenia przez wnioskodawcę kompletnego wniosku.
4. Jeżeli właściwy organ wymaga ukończenia internetowego kursu poprzedzającego rejestrację, o którym mowa w art. 5, to po uznaniu, że spełnione zostały wymogi określone w art. 4, właściwy organ niezwłocznie umożliwia wnioskodawcy przystąpienie do kursu internetowego. W każdym przypadku właściwy organ zapewnia wnioskodawcy możliwość przystąpienia do internetowego kursu poprzedzającego rejestrację i jego ukończenia oraz przystąpienia do egzaminu językowego, jeśli jest wymagany, a w przypadku pomyślnego ukończenia kursu i zdania egzaminu językowego przekazuje wnioskodawcy należycie uzasadnioną decyzję w sprawie wniosku w terminie wskazanym w ust. 3 niniejszego artykułu.
5. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, wnioskodawca zostaje o tym niezwłocznie powiadomiony na piśmie. Właściwy organ informuje wnioskodawcę, którego wniosek został odrzucony, o przyczynach odrzucenia jego wniosku.
6. Wszelkie opłaty, jakie wnioskodawcy mogą ponieść w związku ze złożeniem wniosku, są współmierne do kosztów poniesionych przez właściwe organy jurysdykcji przyjmującej.

Artykuł 7

Wykonywanie działalności w dziedzinie architektury w jurysdykcji przyjmującej

1. Architekt, którego kwalifikacje zawodowe zostały uznane na mocy niniejszej Umowy i który wykonuje działalność w dziedzinie architektury w jurysdykcji przyjmującej, zobowiązany jest przestrzegać przepisów ustawowych i wykonawczych oraz zasad postępowania i etyki obowiązujących architektów w tej jurysdykcji, takich jak zasady dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu, znajomości języków, stałego rozwoju zawodowego, opłat rejestracyjnych oraz wykorzystywania nazw handlowych lub firmowych.
2. Architekt, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, ma prawo do wykonywania działalności w dziedzinie architektury na podstawie tytułu zawodowego w danej jurysdykcji przyjmującej, jeżeli tytuł ten jest chroniony prawem.
3. Jeżeli kwalifikacje zawodowe architekta z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, o których mowa w art. 4 ust. 1, zostały uznane przez jedną z jurysdykcji przyjmujących w Kanadzie, inna jurysdykcja przyjmująca w Kanadzie nie może żądać żadnych dodatkowych kursów, które nie byłyby wymagane od architekta z Kanady jako warunek rejestracji w kolejnej jurysdykcji przyjmującej.

Artykuł 8

Wdrażanie

1. Każda ze Stron udostępnia publicznie lub zapewnia, aby jej właściwe organy udostępniały publicznie, o ile to możliwe drogą elektroniczną, następujące informacje:
 - a) nazwy i adresy właściwych organów, które rozpatrują wnioski o uznanie kwalifikacji;
 - b) odpowiednie wymagania i procedury dotyczące wdrażania decyzji w sprawie wzajemnego uznania kwalifikacji oraz administrowania nimi;
 - c) procedury związane z obowiązkową rejestracją lub członkostwem w organizacji zawodowej; oraz
 - d) przepisy ustawowe i wykonawcze mające zastosowanie do wykonywania działalności zawodowej objętej niniejszą Umową, w tym w szczególności wymagania dotyczące wiedzy w danej dziedzinie, które są sprawdzane w ramach internetowego kursu poprzedzającego rejestrację, o którym mowa w art. 5.
2. Każda ze Stron podejmie starania, aby informować drugą Stronę o nowych przepisach lub zmianach obowiązujących przepisów, przyjętych w ramach wykonywania prawa do wprowadzania uregulowań, które mogą mieć wpływ na uznanie kwalifikacji architektów zgodnie z art. 11.5 lit. d) CETA.
3. Właściwe organy każdej jurysdykcji danej Strony ściśle ze sobą współpracują i udzielają sobie wzajemnej pomocy w celu ułatwienia wdrażania niniejszej Umowy.
4. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia właściwym organom ani ich stowarzyszeniom odbywania regularnych spotkań w celu omawiania spraw związanych z regulacją zawodu architekta.
5. Jeżeli kwestie te nie mogą zostać rozwiązane zgodnie z niniejszym artykułem, Strony zwrócą się z wszelkimi problemami wynikającymi z wdrażania lub funkcjonowania niniejszej Umowy do Komitetu ds. Wzajemnego Uznawania Kwalifikacji Zawodowych ustanowionego na mocy art. 26.2 ust. 1 lit. b) CETA. Komitet zbiera się niezwłocznie, nie później niż 45 dni od otrzymania wniosku, i dąży do osiągnięcia wzajemnie satysfakcjonującego rozwiązania sprawy w ciągu czterech miesięcy od daty posiedzenia Komitetu ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu.

6. W przypadku gdy Wspólny Komitet CETA przeprowadzi analizę skutków przystąpienia nowych państw do Unii Europejskiej zgodnie z art. 30.10 CETA, Komitet ds. Umowy o Wzajemnym Uznaniu spotka się z Komitetem ds. Usług i Inwestycji i przedstawi mu sprawozdanie w celu wsparcia analizy przeprowadzanej przez Wspólny Komitet CETA.

*Dodatek I***Formalne kwalifikacje wydane w Kanadzie, uprawniające do wykonywania zawodu architekta,
o których mowa w art. 4 ust. 2**

W Kanadzie wykształcenie wymagane jako jeden z warunków dostępu do kwalifikacji architektów jest poświadczane dyplomem jednej z następujących uczelni:

- University of British Columbia (Uniwersytet Kolumbii Brytyjskiej);
- University of Calgary (Uniwersytet w Calgary);
- Carleton University (Uniwersytet Carleton);
- Technical University of Nova Scotia (TUNS) (Uniwersytet Techniczny Nowej Szkocji), obecnie Dalhousie University (Uniwersytet Dalhousie);
- Université Laval (Uniwersytet Laval);
- University of Manitoba (Uniwersytet Manitoby);
- McGill University (Uniwersytet McGilla);
- Université de Montréal (Uniwersytet w Montrealu);
- University of Toronto (Uniwersytet w Toronto) oraz
- University of Waterloo (Uniwersytet w Waterloo).

Odpowiednie stopnie naukowe to:

- Bachelor of Architecture (B. Arch) [tytuł licencjata architektury] do 2004 r. oraz
- Master of Architecture (M. Arch) [tytuł magistra architektury].

Kanadyjska Rada Certyfikacji Architektów (Canadian Architectural Certification Board, CACB) lub właściwy organ mogą również oceniać poszczególne stopnie zawodowe lub dyplomy w dziedzinie architektury uzyskane w instytucjach nieakredytowanych i udzielać certyfikacji, jeśli spełniają one kanadyjskie standardy edukacyjne zatwierdzone przez ROAC. CACB publikuje na swojej stronie internetowej listę aktualnych akredytacji, a także informacje o trybach udzielania certyfikacji.

W przypadku absolwentów jednej z kanadyjskich uniwersyteckich szkół architektury przed wprowadzeniem w 1991 r. systemu akredytacji programów studiów CACB (CACB Degree Program Accreditation System) CACB poświadczał kwalifikacje każdego absolwenta architektury, które musiały być uzyskane na jednej z wyżej wymienionych uczelni.

Dodatek II

Szczegółowe informacje dotyczące 10-godzinnego internetowego kursu poprzedzającego rejestrację, o którym mowa w art. 5**1. Ogólne zasady i cele kursu**

Internetowy kurs poprzedzający rejestrację, o którym mowa w art. 5, ma na celu zapewnienie, aby architekt z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zamierzający podjąć i wykonywać działalność w dziedzinie architektury w jurysdykcji przyjmującej w Kanadzie, uzyskał wiedzę z danej dziedziny wymaganą do wykonywania zawodu w jednej z prowincji lub jednym z terytoriów Kanady.

Po ukończeniu kursu wnioskodawca będzie posiadał wiedzę o tym, jakie usługi architekt jest zobowiązany świadczyć, i będzie znał wymagania umowne przed rozpoczęciem świadczenia usług architektonicznych, obowiązki zawodowe w zawodzie samoregulującym i wymóg ochrony dobra publicznego, obowiązki administracyjne i prawne, które architekt musi znać, aby móc świadczyć usługi z zakresu architektury w Kanadzie, a także będzie wiedział, gdzie szukać kluczowych informacji referencyjnych, w tym przepisów budowlanych, regulaminów, norm branżowych i innych dokumentów regulacyjnych.

2. Wiedza z danej dziedziny

Na wiedzę z danej dziedziny składają się następujące elementy:

- wyszukiwanie i dokumentowanie odpowiednich przepisów budowlanych;
- rozumienie procedur uzyskiwania zwolnienia lub odstąpienia od określonych wymogów wynikających z tych przepisów budowlanych;
- ocena produktów i materiałów;
- zgodność projektów z obowiązującymi uregulowaniami;
- przygotowywanie i negocjowanie umów budowlanych, w tym warunków umów budowlanych w celu wyjaśnienia roli architekta, wykonawcy, właściciela, firmy zabezpieczającej i ubezpieczyciela w zarządzaniu etapem budowy;
- przygotowywanie wniosków o pozwolenie na budowę;
- nadzór nad postępem prac budowlanych i ocena wyników; oraz
- znajomość kodeksów etycznych.

3. Wyniki

Po ukończeniu internetowego kursu poprzedzającego rejestrację wnioskodawca otrzyma natychmiastowe powiadomienie, czy uzyskał ocenę pozytywną. Wyniki są jednocześnie przesyłane do ROAC i przez nie rejestrowane.

Dodatek III

Dokumenty, które mogą być wymagane zgodnie z art. 6 ust. 1

Właściwy organ jurysdykcji przyjmującej może w stosownych przypadkach zażądać od wnioskodawcy dostarczenia drogą elektroniczną którychkolwiek z następujących dokumentów:

- 1) dowodu obywatelstwa lub stałego pobytu na terytorium Strony;
- 2) dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji;
- 3) dokumentu potwierdzającego doświadczenie zawodowe;
- 4) pisma od właściwego organu jurysdykcji, w której architekt posiada kwalifikację, przesłanego bezpośrednio drogą elektroniczną do właściwego organu jurysdykcji przyjmującej, potwierdzającego:
 - a) datę rejestracji lub uzyskania licencji lub jej odpowiednika, jeśli w jurysdykcji, w której architekt posiada kwalifikację, nie obowiązuje system rejestracji lub przyznawania licencji;
 - b) spełnienie wymogów dotyczących kwalifikacji zawodowych, określonych odpowiednio w art. 4 ust. 1 lit. a) lub art. 4 ust. 2 lit. a) niniejszej Umowy;
 - c) nieskazitелny charakter lub nieposzlakowaną opinię; oraz
 - d) jeżeli nie jest objęty postanowieniami lit. c), że nie toczy się wobec niego postępowanie dyscyplinarne oraz że nie został zawieszony lub pozbawiony prawa wykonywania zawodu architekta z powodu poważnego wykroczenia zawodowego lub z powodu skazania za popełnienie przestępstwa.Jeżeli jurysdykcja przyjmująca wymaga przedstawienia dokumentów potwierdzających zgodnie z lit. c) lub d), przyjmuje jako wystarczające potwierdzenie świadectwo wydane przez właściwy organ jurysdykcji, w której architekt posiada kwalifikację. Jeżeli właściwe organy nie wydają takich świadectw, jurysdykcja przyjmująca przyjmuje oświadczenie złożone pod przysięgą lub uroczyste oświadczenie architekta przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym, notariuszem lub uprawnionym organem zawodowym. W takim przypadku wnioskodawca winien również dostarczyć świadectwo wydane przez taki organ lub notariusza, potwierdzające autentyczność jego oświadczenia złożonego pod przysięgą lub uroczystego oświadczenia;
- 5) dokumentu potwierdzającego, że wnioskodawca jest ubezpieczony od ryzyka finansowego wynikającego z odpowiedzialności zawodowej zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w jurysdykcji przyjmującej;
- 6) odpisu z rejestru karnego z jurysdykcji, o której mowa w pkt 4;
- 7) potwierdzenia wniesienia wymaganych opłat związanych ze złożeniem wniosku.

Dokumenty, o których mowa w pkt 4, 5 i 6 niniejszego dodatku, nie mogą być w dniu ich złożenia starsze niż trzy miesiące.